

แนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์
เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย

Guidelines for Art Learning Management Based on Loose Parts
Concept to Promote Creative Thinking Skills for Early Childhood

จันทนา ชัยโอภาณนท์¹ และ โสมฉาย บุญยานันต์²

Jantana Chaiopanon¹ and Soamshine Boonyananta²

Received: July 26, 2023; Revised: September 10, 2024; Accepted: September 17, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ และ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ จำนวน 9 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งมีประเด็นในการสัมภาษณ์ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ 2) แนวทางการกำหนดวัตถุประสงค์ 3) ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม 4) สื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม และ 5) การวัดและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ จะต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ จากวัสดุอุปกรณ์ที่มีความหลากหลายทั้งด้านขนาด สี และพื้นผิว สอดแทรกปัญหาเพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิด ทดลอง และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง 2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบไปด้วย (1) การจัดสภาพแวดล้อม (2) เด็กร่วมวางแผน (3) สื่อศิลปะที่ดี และ (4) บทบาทของครูและผู้ปกครอง

คำสำคัญ: ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์, การคิดสร้างสรรค์, เด็กปฐมวัย

ABSTRACT

The purpose of this research was 1) to study the opinions of experts towards the art learning management approach based on the Loose Parts Concept; and 2) to develop an art learning management approach based on the Loose Parts concept to promote creative thinking skills for early childhood. The sample group in this research consisted of 9 art activity management experts. The research tool was an interview form for art activity management experts. to promote creative thinking skills for early childhood the interview topics consisted of 1) Organizing art activities to promote creative thinking skills, 2) Guidelines for setting objectives, 3) Appropriate nature of learning activities, 4) Learning media used in organizing activities, and 5) measurement and evaluation. The results of the research found that 1) Experts are of the opinion that art learning management based on the concept of Loose Parts Activities must be organized to have a variety of learning through hands-on activities. From materials and equipment that are diverse in size, color, and texture, insert problems for children to develop thinking processes, experiment and solve problems on their own. 2) Guidelines for art learning management according to the Loose Parts Concept to promote creative thinking skills for early childhood children, consisting of (1) Environment Management (2) Children Participate in Planning (3) Good Media Arts, and (4) Roles of Teachers and Parents.

Keywords: Loose Parts Concept Art, creativity, early childhood

¹นิสิตระดับปริญญาโท, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, E-mail: Jchaiophanon@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, E-mail: Soamshine.b@chula.ac.th

¹Master's degree student, Faculty of Education, Chulalongkorn University, E-mail: Jchaiophanon@gmail.com

²Assistant Professor, Faculty of Education, Chulalongkorn University, E-mail: Soamshine.b@chula.ac.th

บทนำ

เด็กปฐมวัยในช่วง 3-6 ปี เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการ ด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้น จึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝัง ดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ และการพัฒนาตลอดชีวิตให้เติบโตเป็นเด็กที่ฉลาด และประสบความสำเร็จในชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) จากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการ ผ่านการเล่น การลงมือทำ จากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวมมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์ โดยปัจจุบันแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการทำงานร่วมกัน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะในการสื่อสาร (คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ, 2562) โดย ภาวิณี โตสาตี และ ณัฐทิยาภรณ์ การะเกต (2565) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นปัจจัยที่จำเป็น อย่างยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศชาติ ประเทศใดก็ตามที่สามารถแสวงหา พัฒนาและดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของประชากรในประเทศออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากเท่าใด ยิ่งมีโอกาพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้มากเท่านั้น

การส่งเสริมการคิดนั้นควรเป็นกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม หรือกำหนดด้วยตนเองอย่างอิสระ ผ่านการเล่น (Flannigan and Dietze, 2017) เนื่องจากการเล่นเป็นทักษะที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและเกิดขึ้นตามสัญชาตญาณ โดยการเล่นจะแสดงออกถึงความคิด สนุกหรือทางอารมณ์ และความเข้าใจในสิ่งรอบตัว รวมถึงการแสดงออกทางจินตนาการ (Lester and Russell, 2008) การเล่นนั้นมีหลากหลายรูปแบบ อาทิ การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกม การเล่นศิลปะสร้างสรรค์ รวมไปถึงการเล่นกับวัสดุ ซึ่งการเล่นลูสพาร์ทส์ (Loose Parts) เป็นการเล่นจากวัสดุปลายเปิดที่สามารถต่อสร้าง เติม และเคลื่อนย้ายได้หลากหลายรูปแบบตามจินตนาการ ตลอดจนสร้างสรรค์สร้างวิธีการเล่นได้อย่างหลากหลาย นำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์อย่างอิสระ การแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจ ดังนั้น ลูสพาร์ทส์จึงเป็นวัสดุที่เด็กสามารถเล่นอย่าง อิสระ ช่วยให้เด็กเกิดกระบวนการคิด ค้นพบ และเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากการเล่น ปืนทอง นันทะลาด (2560) ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดกระบวนการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา กระตุ้นให้เด็กสร้างสรรค์ผลงานจากการลงมือทำและสร้างสรรค์ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นส่วนช่วยในการดึงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและเหมาะสมแก่เด็กปฐมวัย การวิจัยในครั้งนี้จึงมีความต้องการในการพัฒนาและออกแบบการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ทส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ทส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย ประกอบไปด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและออกแบบการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ทส์ ให้มีความเหมาะสมแก่เด็กปฐมวัย เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะในรูปแบบปลายเปิดเป็น

กิจกรรมที่เหมาะสมแก่เด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้เด็กเกิดกระบวนการคิด จินตนาการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตามวัยของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพให้เด็กมีความสมบูรณ์ ผลจากการวิจัยจะช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาทุกด้าน เป็นผลให้เด็กเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลู่สพารตส์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลู่สพารตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ จำนวน 9 ท่าน โดยแบ่งเป็น

- 1) ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดรัฐบาล
- 2) ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเอกชน
- 3) ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในโรงเรียนนานาชาติ

โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดลู่สพารตส์ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) มีประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรมศิลปะในเด็กปฐมวัย เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) มีประสบการณ์ด้านการวางแผนในการจัดกิจกรรมศิลปะในเด็กปฐมวัย เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 3) มีความเชี่ยวชาญในการสอนหรือจัดกิจกรรมศิลปะในเด็กปฐมวัย เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลู่สพารตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบปลายเปิด มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสร้างแบบสอบถามสำรวจการจัดการเรียนการสอนและนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

2.1.3 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ พบว่า ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2.1.4 ผู้วิจัยนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์ พัฒนากิจกรรม และสรุปผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย

3.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดความเที่ยงตรงและดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าทุกรายการ เท่ากับ 1.00

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อพัฒนาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ กระบวนการดำเนินการ รวมไปถึงวิธีในการวัดประเมินผล ของการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย และนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปผลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการบรรยายเป็นความเรียงเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมศิลปะ จำนวน 9 ท่าน ประกอบไปด้วย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย โรงเรียนสังกัดรัฐบาล โรงเรียนสังกัดเอกชน และโรงเรียนนานาชาติ และข้อมูลด้านการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์

ผลการวิจัยตอนที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การจัดการกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดศิลปะเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ จะต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย สอดแทรกปัญหาเพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิด รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์จะต้องมีความหลากหลายทั้งในด้านขนาด รูปร่าง พื้นผิว หรือสี เพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิด ทดลอง และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดให้มีความครอบคลุมที่มุ่งเน้นให้เด็กสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปต่อยอดในชีวิตประจำวันได้ เรียนรู้จากการลงมือทำผ่านประสบการณ์โดยตรง

3. กิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายบูรณาการรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความน่าสนใจ โดยเนื้อหา นั้นจะต้องเริ่มจากเรื่องใกล้ตัวเด็กและขยายองค์ความรู้ไปยังไกลตัว ครูเป็นเพียงผู้สอน ผู้ชี้แนะ และคอยสนับสนุนเด็กเท่านั้น สิ่งสำคัญของการจัดกิจกรรม คือ คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ

4. สื่อการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 สื่อวัสดุอุปกรณ์ มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกัน ทั้งประเภทของวัสดุ ขนาด สี พื้นผิว วิธีการใช้ และสอดคล้องกับเรื่องที่เด็กเรียน

4.2 สื่อการสอน สำหรับกิจกรรมศิลปะสื่อการสอนที่มีความเหมาะสม คือ ตัวอย่างผลงานที่เด็กสามารถมองผลงานในส่วนต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

5. การวัดและประเมินผล ในการทำงานศิลปะ เพื่อดูทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การสังเกตพฤติกรรม สังเกตด้านวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน การปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

5.2 การพูดคุย เด็กสามารถอธิบายหรือเล่าถึงสิ่งที่ตนเองทำได้ว่า ใช้วัสดุอุปกรณ์ใดบ้าง สร้างเป็นอะไรบ้าง การคำถามคำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการคิดหาคำตอบ

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยตอนที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อม ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม หรือที่อยู่อาศัยของเด็ก ครูผู้สอน หรือผู้จัดกิจกรรมสามารถออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ให้อิสระแก่เด็กในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ

2. เด็กร่วมวางแผน เปิดโอกาสให้เด็กเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนและออกแบบการเรียนรู้ เนื่องจากเด็กจะรู้สึกสนุกสนาน หากได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบสร้างสรรค์และการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงการสอดแทรกแนวคิดที่คำนึงถึงความปลอดภัย อันตรายที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนความสามารถในการจัดการและควบคุมกับผลงานหรือชิ้นงานที่ตนเองสร้างสรรค์อยู่ได้

3. สื่อศิลปะที่ดี สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ทศณะคติ และค่านิยม ดังนั้น เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย สื่อที่ดีจะต้องทำให้เด็กเกิดการรับรู้ได้ดี ได้แก่ สื่อที่สามารถจับต้องได้โดยไม่เกิดอันตราย เป็นสื่อที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึก หรือเกิดความเข้าใจได้ด้วยการสัมผัส หรือการเคลื่อนไหว สำหรับเด็กปฐมวัยคุณสมบัติของสื่อศิลปะที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

3.1 ใช้สื่อที่มีลักษณะแบบปลายเปิดที่มีความหลากหลาย ไม่บอกถึงจุดประสงค์ที่ตายตัว เป็นสื่อที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือสื่อจากธรรมชาติ เช่น เศษผ้า แท่งไม้ เนื่องจากสื่อที่เป็นลักษณะปลายเปิดจะช่วยให้เด็กเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายแนวทาง

3.2 ใช้สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก

3.3 สื่อมีขนาดที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

3.4 สื่อมีความมั่นคง แข็งแรง และทนทาน

3.5 สื่อมีความหลากหลาย และน่าสนใจ เพื่อให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น และเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์

3.6 สื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

3.7 มีการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข

3.8 ควรเป็นสื่อที่จัดทำแล้วเกิดความประหยัด

4. บทบาทของครูและผู้ปกครอง ประกอบไปด้วย

4.1 เป็นผู้สังเกต การสังเกตทำให้เห็นถึงจุดเด่น ความถนัด ความชอบ วิธีการจัดการกับวัสดุอุปกรณ์ และ ความเข้าใจในพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมากยิ่งขึ้น ผู้สังเกตจะต้องมีการจดบันทึก วิธีการเลือกใช้อุปกรณ์ วิธีการจัดการกับ ปัญหา อาจทำการถ่ายภาพ วิดีโอ หรือจดบันทึกคำพูด รวมไปถึงการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อบันทึกพัฒนาการ ความก้าวหน้า

4.2 เป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้เชิญชวนให้เด็กลองทำสิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม เป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ ให้คำแนะนำ หรือใช้คำถามกระตุ้นความคิด ซึ่งเด็กไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม โดยให้เด็กเป็นผู้นำหรือผู้ริเริ่มในสร้างสรรค์ผลงาน

4.3 กำหนดการ กิจกรรมศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เป็นกิจกรรมที่สามารถปฏิบัติได้ตลอดทั้งปี ดังนั้น ผู้ใหญ่ควรจัดพื้นที่การปฏิบัติกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และอากาศ สร้างข้อตกลง รวมไปถึงให้เด็กได้ เรียนรู้การเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ และแสดงผลงานที่ตนเองได้สร้างสรรค์แก่เพื่อน คุณครู และผู้ปกครอง

4.4 สนับสนุนการสร้างสรรคอย่างต่อเนื่อง วัสดุที่ใช้ในกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เป็นวัสดุที่สามารถหาได้ง่ายในชีวิตประจำวัน เป็นทรัพยากรท้องถิ่นที่สามารถนำมาคิดค้น ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาให้สอดคล้องกับการ เรียนรู้ได้อย่างหลากหลายตามฤดูกาล เทศกาล หรือวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจในการ สร้างสรรค์งานศิลปะ

4.5 ปรับพื้นที่การสร้างสรรคผลงาน ปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อาจมีการปรับเปลี่ยน ให้นั่งที่พื้น นั่งบนเก้าอี้ ปรับการวางวัสดุอุปกรณ์ให้สะดวกต่อการเลือกใช้งาน โดยการจัดวัสดุอุปกรณ์ประเภทเดียวกันไว้ ด้วยกัน

4.6 หลีกเลี่ยงการชี้นำและกำกับ ผู้ใหญ่จะต้องหลีกเลี่ยงการชี้นำหรือการกำกับ โดยต้องสนับสนุนให้เด็ก เป็นผู้กำกับการสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง แต่จะต้องสังเกตและช่วยเหลือทันทีเมื่อรู้สึกถึงอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้น

แผนภาพที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์

เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

จากการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์เป็นกิจกรรมศิลปะในรูปแบบปลายเปิด ที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยไม่มีข้อบังคับ และให้อิสระในการสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิดลูสพาร์ตส์ที่ว่า เด็กทุกคนล้วนมีความคิด และจินตนาการ ในการสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาด้วยตนเองอย่างอิสระ (Nicholson, S. 1971) จึงเกิดผลการศึกษาค้นคว้าของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ (ประเด็นที่ 1) และผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย (ประเด็นที่ 2) โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ จากการศึกษาจึงทำให้ทราบว่าจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีความละเอียดอ่อนในหลากหลายด้าน ผู้วิจัยจึงต้องศึกษาผ่านการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับเด็กมากที่สุด ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความถนัด ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนจะต้องได้ทดลองปฏิบัติ และค้นคว้า โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการความพร้อมในทุกด้าน ส่งเสริมพัฒนาการทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว นอกจากนี้ ปิ่นทอง นันทะลาด (2560) ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสมองส่วนอารมณ์ พัฒนาการทางด้านสติปัญญา กระตุ้นให้เด็กสร้างสรรค์ผลงานซึ่งเป็นส่วนช่วยในการตั้งศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งนับเป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ มีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศชาติ (ภาวิณี โตสาลี และ ญัฐทิยาภรณ์ การะเกด, 2565) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์จึงมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดย Fix Amy (2021) ได้กล่าวว่า ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมศิลปะแบบปลายเปิด จากวัสดุอุปกรณ์รอบตัวที่สามารถพบได้ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่สามารถหยิบจับ เคลื่อนย้าย ผสมผสาน ประยุกต์ หรือออกแบบใหม่จนเกิดเป็นผลงานศิลปะของตนเองได้อย่างอิสระตามความคิดสร้างสรรค์หรือความสนใจของตนเอง โดยไม่มีข้อบังคับสามารถกระตุ้นการมองเห็น ความสนใจของผู้เรียนให้เด็กรู้จักสังเกตและสำรวจวัสดุในขณะสร้างสรรค์ผลงาน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมทักษะการคิด แก้ไขปัญหา และการวางแผนความคิดในขณะปฏิบัติกิจกรรม (Early Excellence Inspirational Learning, 2020) ทั้งนี้ สิริพรรณ ตันศิริตันไพศาล (2545) ได้กล่าวว่า ผลงานศิลปะของเด็กปฐมวัยนั้นมีอาจวัดประเมินได้ด้วย ความสวยงาม แต่เป็นการวัดประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกขณะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน วิธีการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ วิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ นอกจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแล้ว ภาษาจากเด็กเป็นสิ่งสำคัญในการวัดและประเมินได้เป็นอย่างดี เนื่องจากภาษาของเด็กนั้นเป็นสิ่งที่เด็กสะท้อนจากประสบการณ์ ความคิด ความเข้าใจของเด็กออกมาเป็นคำพูด ซึ่งเด็กมักจะเล่าถึงสิ่งที่ตนเองกำลังทำว่า ทำอะไรหรือสร้างอะไรภายในผลงาน เมื่อเด็กมีอิสระในการใช้ภาษาในการสื่อความคิด เด็กจะรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ครูหรือผู้จัดกิจกรรมเป็นเพียงผู้สนับสนุนและชี้แนะ คอยรับฟังและส่งเสริมให้เด็กคิดทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองและเป็นผู้สร้างสรรค์ห้องเรียน เพื่อให้เด็กได้พบกับประสบการณ์สำคัญมากมายในชีวิตประจำวันอย่างเป็นธรรมชาติ การให้เด็กมีประสบการณ์ตรงกับคน สิ่งของ เหตุการณ์ และความคิดนั้น นับเป็นทักษะที่สำคัญในยุคสมัยนี้เป็นอย่างยิ่ง

2. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการในการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย และนำผลการศึกษาที่ได้มาทำการพัฒนาและออกแบบให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วย ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการทำงานร่วมกัน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะในการสื่อสาร โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในอนุบาลชั้นปีที่ 3 เนื่องจากเด็กปฐมวัยในช่วง 3-6 ปีเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและพัฒนาการในทุกด้าน เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ดังนั้น จึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิต ให้เติบโตเป็นเด็กที่ฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) จากการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้ริเริ่มในการเลือกและตัดสินใจทำกิจกรรมและใช้เครื่องมือต่าง ๆ ตามความสนใจของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้มากกว่าได้รับการบอกต่อความรู้จากครูหรือผู้ใหญ่ ทั้งนี้ผู้จัดกิจกรรมจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและพัฒนาการที่เด็กควรได้รับไปเป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปยากตามความเหมาะสมและศักยภาพของเด็กอย่างแท้จริง ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ได้กำหนดเป้าหมายการ จัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมจะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร ปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยการออกแบบเนื้อหาในกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัยแล้วนั้น ไม่จำเป็นจะต้องเป็นเรื่องที่แปลกใหม่จนเกินไปหรือเป็นเรื่องที่ไกลตัวเด็กจนเกินไป แต่เป็นเรื่องราวหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือใกล้ตัวเด็กจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยผู้จัดกิจกรรมอาจนำเสนอประเด็นในมุมมองใหม่ ๆ ให้เด็กได้เรียนรู้มากยิ่งขึ้น การให้เด็กมีประสบการณ์ตรงกับคน สิ่งของ เหตุการณ์ และความคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญในโลกยุคสมัยนี้เป็นอย่างยิ่ง ดังที่ภาวิณี โตสาตี และ ญัฐทิญาภรณ์ การะเกด (2565) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นความสามารถที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศชาติ ประเทศใดก็ตามที่สามารถแสวงหา พัฒนาและ ดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของประชากรในประเทศออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากเท่าใด ยิ่งมีโอกาสพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้มากเท่านั้น

การจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์เป็นการให้เด็กได้เลือก หยิบ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ความหลากหลายอย่างอิสระ (Fix Amy, 2021) โดยมีผู้จัดกิจกรรมเป็นผู้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับช่วงอายุของเด็ก และควรมีการจัดเก็บอย่างเหมาะสม เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งานของเด็ก ซึ่งองค์ประกอบนี้ช่วยให้เด็กรู้จักการเชื่อมโยงการกระทำต่าง ๆ การเรียนรู้ในเรื่องของความสัมพันธ์ และมีโอกาส ในการแก้ปัญหามากขึ้น เน้นให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับวัตถุและนำไปสู่การเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ และความเกี่ยวข้องของวัตถุนั้นได้ด้วยตัวเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำหรับครู ผู้จัดกิจกรรม หรือผู้ที่สนใจ ที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยไปใช้ ควรศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละช่วงวัย และนำไปปรับให้เหมาะสมกับความสนใจและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามศักยภาพ

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยจะเกิดประสิทธิผลสูงสุด เมื่อผู้สอนหรือผู้จัดกิจกรรมทำหน้าที่เป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เด็กได้เป็นอย่างดี มีขั้นตอน วิธีการที่เข้าใจได้ง่าย และเด็กจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการจัดการเรียนรู้นั้นควรได้รับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ได้แก่ สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และร่วมสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้อันดีต่อกัน

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสถาบันและความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยกำหนดเวลาในการวิจัยระยะยาว โดยการนำโมเดลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อติดตามผลการวิจัยเป็นระยะและต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาการด้านการคิดสร้างสรรค์

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าของการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่มีผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้ศิลปะตามแนวคิดลูสพาร์ตส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยไปใช้กับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560* (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัทพริกหวานกราฟฟิก. ปิ่นทอง นันทะเลาด. (พฤษภาคม 2560). *ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย*.

https://fliphtml5.com/zvgsj/ampo/เอกสารประกอบการสอน_-_ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย/72/

ภาวิณี โตสาลี และ ญัฐทิยาภรณ์ การะเกด. (2564). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 ด้วยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. *วารสารลวะศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*, 5(1), 54-66.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/lawasrijo/article/view/250926>

สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. (2545). *ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย*. สุวีริยาสาสน์.

สำนักงานเลขาธิการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย* (ไม่ระบุปีที่พิมพ์). สืบค้นจาก <https://preschool.or.th/content/documents/1233-file.pdf>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579* (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัทพริกหวานกราฟฟิก.

Fix, A. (3 March 2021). *Loose Parts Art Activity for Preschoolers*. <https://www.howweelearn.com/loose-parts-art-activity-for-preschoolers/>

- Early Excellence Inspirational Learning. (2022). *Transient Art and Loose Parts Play*. <https://rb.gy/yr0vk4>.
- Flannigan, C. , & Dietze, B. (2018). Children, Outdoor Play, and Loose Parts. *Journal of Childhood Studies*, 42(4), 53-60. <https://doi.org/10.18357/jcs.v42i4.18103>
- Nicholson,S.(1971). How not to cheat children: The theory of loose parts. *Landscape Architecture*, 62, 30–34.
- Lester, S. and Russell, W. (January 2008). *Play for a Change: Play, Policy and Practice – A review of contemporary perspectives*, London: National Children’s Bureau.
https://www.researchgate.net/publication/263087151_Play_for_a_Change_Play_Policy_Practice_A_Review_of_Contemporary_Perspectives